

Delårsrapport januari-september

2021

SYFTE

Att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar.

VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG

Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja alkoholhaltiga drycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar.

VÅR VISION

Ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada.

Sammanfattning av tredje kvartalet 2021

- Ålderskontrollen¹ uppgick till 96 (95)² procent.
- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 81 (85)³.
- Opinionsmätningar visade att 75 (76) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 154,3 (155,3) miljoner liter.
- Nettoomsättningen ökade till 9 705 (9 660) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 205 (227) MSEK. Det lägre rörelseresultatet förklaras främst av högre personalkostnader genom en förändring av pensionskulden samt kommunikationskostnader.

Sammanfattning av januari – september 2021

- Ålderskontrollen uppgick till 97 (95) procent.
- Nöjd Kund Index uppgick till 81 (85)³.
- Opinionsmätningar visade att 75 (76) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 436,9 (426,2) miljoner liter.
- Nettoomsättningen ökade till 28 159 (26 701) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 333 (398) MSEK. Minskningen beror till stor del på högre försäljningskostnader under perioden relaterat till en högre försäljningsvolym samt en ökad andel kundbeställningar.

1. För definitioner av nyckeltal se sidan 14-16.
2. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.
3. Nyckeltalet har bytt mätmetod under året vilket inte är beaktat i jämförelsesiffran, se sid. 5.

Finansiell information

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Nettoomsättning	9 705	9 660	28 159	26 701	36 737
Rörelseresultat	205	227	333	398	542
Periodens resultat	168	211	297	331	471
Eget kapital	1 620	1 654	1 620	1 654	1 794
Avkastning på eget kapital %	-	-	27	22	28
Balansomslutning	5 632	5 485	5 632	5 485	6 815
Soliditet %	29	31	29	31	26
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 147	-1 032	-585	-630	674
Årsarbetare	4 601	4 562	3 960	3 933	3 884

Vd har ordet

Systembolaget lägger ett intensivt kvartal bakom sig med ett fortsatt högt tryck på kundbeställningar, både online till våra butiker och till ombud. Vi hade också utmaningar, liksom övrig handel, kring varuleveranser på grund av ansträngt läge hos både distributörer och i transportledet. I slutet av kvartalet släppte regeringen på pandemirestriktionerna som gällt och det ska bli intressant att följa hur detta ”nya normala” påverkar köp- och kundbeteenden.

En viktig del i vårt uppdrag är att erbjuda en god service till de som väljer att handla hos oss. Det är också därför vi utvecklar och testar nytt för att möta kundernas förändrade köpbeteenden och förväntningar. Vi har just nu valt att testa självutcheckning i två av våra butiker. Då alkohol inte är som andra varor gör vi det självklart på vårt sätt: vi säljer inte till någon under 20 år, till den som är påverkad eller misstänks långa. Vi säkerställer våra försäljningsregler genom ålderskontroller och den ackumulerade mätningen för året visar på att legitimation tagits vid 97 (95) procent av kontrollköpen vilket är en ökning jämfört med föregående år. Mätningen innefattar också Systembolagets tjänst för hemleverans. Den är utformad på vårt sätt – med omtanke som grund. Under årets tredje kvartal har vi tillgängliggjort tjänsten för ännu fler kunder och målet är att hemleverans ska vara tillgängligt för alla i Sverige vid årets slut.

ALKOHOLENS SAMHÄLLSKONSEKVENSER

Systembolaget har en viktig roll i att informera allmänheten om alkoholens skadeverkningar och det är också viktigt för oss att ta fram och sprida ny kunskap. Alkoholens baksidor drabbar den enskilde, dess omgivning och samhället i stort, vilket medför stora samhällskostnader. För första gången finns nu en genomgång av alkoholens samhällsekonomiska konsekvenser på regionnivå i Sverige¹. Studien är framtagen av Ramboll på uppdrag av Systembolaget. Skillnaderna mellan regionerna är stora – det skiljer upp till 3 000 kronor per capita och år mellan den region som har högst respektive lägst kostnad.

I september lanserades Systembolagets årliga Alkoholrapport, vars syfte är att ge en samlad bild av alkoholen i Sverige. I år var temat alkohol och vård. Rapporten visar att allmänhetens kunskap om hälsoriskerna med alkoholkonsumtion är låg². Till exempel känner endast 14 procent av allmänheten till att låg och måttlig alkoholkonsumtion kan orsaka vissa cancerformer. Samtidigt är det få bland allmänheten som anser att de själva behöver mer kunskap på området.

SYSTEMBOLAGETS INTERNATIONELLA ANSVAR

Som en av världens största inköpare av alkoholdrycker bär Systembolaget ett stort ansvar och har möjligheter att

påverka förbättringar i vår leverantörskedja utifrån såväl sociala som miljömässiga aspekter. Hjälporganisationen Oxfam³ har på Systembolagets uppdrag undersökt hur arbetsvillkoren i den italienska vinindustrin ser ut. Rapporten visar på flera risker för arbetare inom vinindustrin i Italien. Exempelvis finns det risk för att människor har betalat för att få sin anställning, inte får en lön som går att leva på eller saknar tillräcklig skyddsutrustning. Rapporten visar också att Systembolaget har kommit långt och är på rätt väg i sitt arbete med mänskliga rättigheter i leverantörskedjan men att det finns områden att förbättra. Bland annat har vi nyligen infört ett ramverk för hållbara inköp av drycker. Arbetet har förstärkts som en följd av rapporten och innefattar till exempel att säkerställa att priset för den efterfrågade produkten möjliggör produktion utan att bidra till risker för arbetstagarna i leverantörskedjan.

Systembolaget har sedan några år tillbaka verkat för branschens klimatarbete, genom Dryckesbranschens Klimatinitiativ. Här arbetar vi, gemensamt med dryckesbranschen, för att minska klimatpåverkan.

1. Alkoholens samhällsekonomiska konsekvenser - regional analys, Ramboll, 2021.
2. Alkoholrapporten 2021. Undersökningen är genomförd av Kantar Sifo.

3. Oxfam - svensk sammanfattning: <https://www.omsystembolaget.se/globalassets/pdf/hallbarhet/sammanfattning-av-the-workers-behind-swedens-italian-wine-sv.pdf>

Initiativet med dess medlemmar står för närmare 84 procent av dryckesvolymerna i Systembolagets fasta sortiment. En ny rapport från initiativet visar att dryckesbranschens klimatpåverkan minskade under 2020 i jämförelse med år 2019. Det är bra att det går i rätt riktning – det gemensamma målet är att branschen ska vara klimatneutral år 2045.

FINANSIELLA RESULTAT

Intäkterna under perioden januari till september uppgick till 28 159 (26 701) miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 5,5 procent. Under samma period ökade försäljningsvolymen med 10,7 miljoner liter vilket motsvarar 2,5 procent. Ökningen i försäljningsvolym beror, såsom under hela pandemin, på att Systembolagets försäljningsandel ökat på grund av att exempelvis restaurangbesök och resandeförsel begränsats. Under tredje kvartalet var försäljningsvolymen något lägre jämfört med samma period föregående år, vilket antas bero på lättnader i många av pandemirestriktionerna. Avkastning på eget kapital, uppgick under perioden januari till september till 27 (22) procent och ligger därmed på en fortsatt hög nivå. Avkastningskravet från ägaren är målsatt till 7 procent och överavkastningen per balansdagen är framförallt kopplat till våra ovanligt höga försäljningsintäkter som en följd av pandemin.

Rörelseresultatet för året uppgick till 333 (398) miljoner kronor. Minskningen beror främst på ökade personalkostnader hänförligt till en ökad försäljningsvolym och en ökad andel kundbeställningar med högre bemanning som följd både i butik och depå. Samtidigt har effektiviseringsåtgärder genomförts i butik bland annat genom kontantfria kassor och förbättrade arbetssätt, vilket påverkar

personalkostnaderna positivt. Det lägre rörelseresultatet förklaras även med ökade administrationskostnader. Bland annat beroende på kommunikationskostnader kopplat till kampanjen "Annorlunda av en anledning" och samarbetet "Barndom utan baksmälla" samt högre IT-kostnader.

NEDGÅNG I ALKOHOLKONSUMTIONEN

Vi mäter regelbundet hur svenskarna ser på Systembolagets ensamrätt genom opinionsindex (OPI). Den senaste kvartalsmätningen av OPI visar att andelen som vill behålla Systembolagets ensamrätt är 75 procent. Vi kan också konstatera att våra kunder är fortsatt nöjda med Systembolaget. Nöjd Kund Index landar på 81 vilket är en stabil nivå. Vi har också tagit del av de definitiva resultaten från Monitormätningarna som beräknar hur stor total konsumtionen av alkohol är. Totalkonsumtionen landade år 2020 på 8,5 liter ren alkohol per invånare. Det är en nedgång med sex procent jämfört med 2019 och den lägsta noteringen sedan mätningarna startade för tjugo år sedan.

Det är min övertygelse att dessa fina siffror – en nedgång i alkoholkonsumtionen, nöjda kunder och starkt stöd för ensamrätten – beror på alla våra medarbetare och deras fantastiska insatser. De bidrar till ett personligt kundmöte och god service, de informerar om alkoholens skadeverkningar och de berättar om vårt viktiga samhällsuppdrag. Jag vill därför slutligen rikta ett stort och varmt tack till alla medarbetare för det arbete som görs – varje dag, året om.

Magdalena Gerger

VD Systembolaget

Systembolaget i korthet

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin, spritdrycker, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i Sverige. Systembolaget ska drivas kostnadseffektivt och agera föredömligt inom hållbart företagande. Systembolaget har 449 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 478 ombud runt om i Sverige dit kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder även hemleverans till stora delar av Sverige. Arbetet med att göra tjänsten hemleverans tillgänglig för hela landet fortsätter med en successiv utrullning under 2021.

Systembolagets ansvar

Systembolagets ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte; att begränsa alkoholens skadeverkningar. Uppdraget kommer från ägaren staten och styrs huvudsakligen av Systembolagets avtal med staten, statens ägaranvisning, alkohollagen och EU-rättsliga regler. Här anges att Systembolaget både vid inköp och försäljning av alkoholdrycker ska tillämpa transparenta och objektiva regler på ett opartiskt och märkesneutralt sätt, att kunderna ska ges god service och att information ska lämnas till allmänheten om de risker som är förenade med konsumtion av alkohol. Systembolaget ska drivas affärsmässigt utan att vara vinstmaximerande. Systembolaget tar sitt serviceansvar genom att erbjuda kunnig personal, rådgivning, ett brett sortiment och goda beställningsmöjligheter.

Strategiska nyckeltal och indikatorer

Från Systembolagets ägare staten finns ett antal uppsatta mål som sätter en inriktning framåt. Det primära målet är, enligt stämmobeslut, samhällsnyttan. Det sekundära målet är att Systembolaget ska leverera ett från ägaren förutbestämt avkastningskrav över tid, vilket följs upp genom ett antal ekonomiska mål. Ägaren har aviserat att en process kommer att inledas för att göra en översyn och förtydliga målen framåtriktat. Utöver målen från ägaren används ett antal nyckeltal som mäter det långsiktiga uppdraget samt den övergripande målbilden. Dessa i kombination med ägarmålen benämns som strategiska nyckeltal och indikatorer, se tabell nedan.

Systembolagets omvärld och kundernas förväntningar förändras hela tiden, vilket gör att Systembolaget kontinuerligt behöver se över sina prioriteringar. Denna översyn görs löpande i och med den strategiska uppföljningen. Systembolagets strategiska plan sträcker sig under åren 2020–2023. Fokus framåt kommer att vara dels på kundupplevelsen, genom nyskapande och personliga kundmöten som

hanteras på ett hållbart och omtänksamt sätt, dels på Systembolagets medarbetare. Systembolaget vill skapa ett ökat engagemang och upplevelse av delaktighet hos medarbetarna samt en ökad gruppeffektivitet med ett stärkt personligt ledarskap.

I den strategiska planen finns också en ambitiös målbild och strategi för hållbarhet. Ambitionen är att hållbarhet ska genomsyra allt Systembolaget gör och att FN:s globala mål är mer styrande för målsättningarna. Systembolaget ser stor potential för förbättringar inom transporter, förpackningar samt inköp till verksamheten. Likaså när det gäller att inspirera och hjälpa kunderna att göra hållbara val.

Systembolaget kommer självklart också att fortsätta det viktiga arbetet med att informera om alkoholens skadeverkningar. Det för att nå Systembolagets vision om ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan, så att ingen tar skada.

Strategiska nyckeltal och indikatorer

Nyckeltal	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020	målnivå 2021
Nöjd Kund Index (NKI) ¹	81	85	81	85	82	82
NKI Hållbarhet ¹	70	77	70	75	71	72
Ålderskontroll %	96	95	97	95	95	96
Opinionsindex (OPI) %	75	76	75	76	76	77
Koldioxidutsläpp från dryckesförpackningarna, ton ³	-	-	89 500	85 800	182 500	Nedåtgående trend
Koldioxidutsläpp från distributionen, ton ²	-	-	-	-	15 000	-5% (basår 2020)
Prestationskultur ²	-	-	-	-	83	83
Total sjukfrånvaro % ⁴	-	-	5,5	5,3	5,9	4,6
Utländsk bakgrund ²	-	-	-	-	13,0	16,9
Avkastning på eget kapital %	-	-	27	22	28	18-9
Soliditet %	29	31	29	31	26	20-30
Kostnadseffektivitet ²	-	-	-	-	2,3	2,3
Indikatorer						
Totalkonsumtion, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre ²	-	-	-	-	8,5	-
Systembolagets konsumtionsandel ²	-	-	-	-	77	-
Alkoholindex ²	-	-	-	-	63	-
Sustainable Brand Index placering ²	-	-	9	8	8	-

1 Redovisas tre gånger per år. Nyckeltalet har bytt mätmetod under året, se sid 5

2 Redovisas årsvis

3 Redovisas två gånger per år med nästa rapportering vid årets slut

4 Utfall avser rullande 12 månader med en månads eftersläpning

NÖJD KUND INDEX (NKI)

Vid den andra av årets tre mätningar som genomfördes under tredje kvartalet uppgick index till 81 (85). I år används en ny metod, som innebär digital rekrytering via webbpanel, och som till stor del förklarar den negativa utvecklingen av nyckeltalet. Jämförelsetalet är inte omräknat med den nya metoden. Vidare har frågeformuläret genomgått en revidering vid årsskiftet med syfte att bibehålla ett högt svarsdeltagande samt fokusera mer på Systembolaget som helhet istället för den senast besökta Systembolagsbutiken. I den senaste mätningen såväl som i årets första mätning bibehåller kunderna sin positiva syn på Systembolagets service vilket fortsatt visar på både uthållighet och styrka i organisationen under den utmanande tid som varit under pandemin.

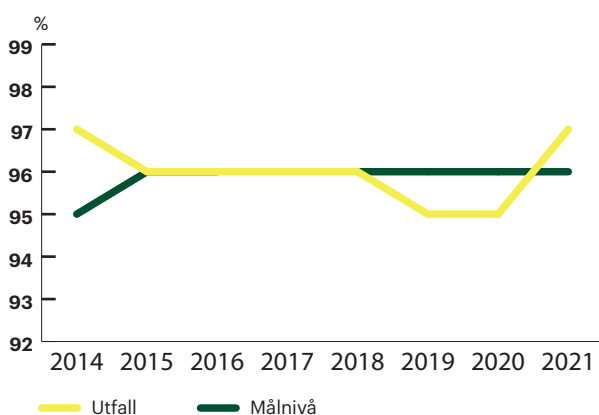
NÖJD KUND INDEX (NKI) – HÅLLBARHET

NKI Hållbarhet är en del av mätningen i NKI som sker tre gånger per år i en extern webbpanel. Årets andra mätning uppgick till 70 (77). Mätmetod har bytts under året, vilket inte är beaktat i jämförelsesiffran. Nedgången är driven av båda delfrågorna, främst av Hållbarhetsarbete miljö som uppgick till 69 (77) men även Hållbarhetsarbete mänskliga rättigheter som uppgick till 70 (77). Under nästa år kommer hållbarhet att få stort fokus i kundmötet både i fysisk butik och online. Syftet är att vägleda våra kunder till drycker som lever upp till höga hållbarhetskrav inom miljö, arbetsvillkor och klimatpåverkan från förpackning. Förhoppningen är att det kan komma att stärka NKI Hållbarhet i flera dimensioner.

ÅLDERSKONTROLL

Under tredje kvartalet genomfördes 1 899 (1 940) ålderskontrollköp (20–24 år). Nyckeltalet innefattar kontrollköp i våra butiker, hos ombud och vid hemleveranser. Under kvartalet begärdes legitimation vid 96 (95) procent av dessa köptillfällen. Ackumulerat för perioden begärdes legitimation vid 97 (95) procent av tillfällena.

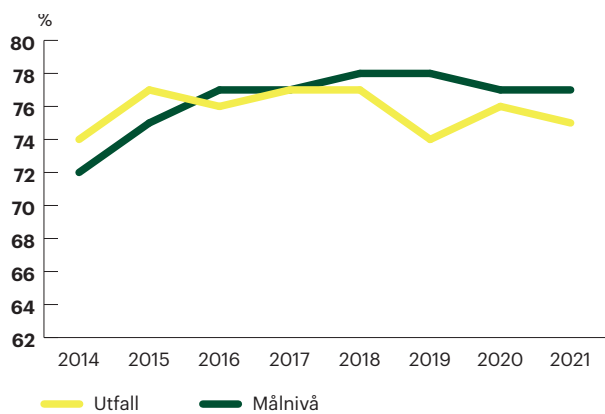
Ålderskontroll

OPINIONSINDEX (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Vid kvartalets mätning uppgick index till 75 (76) procent, vilket är i linje med samma kvartal föregående år. Ackumulerat för året uppgick OPI till 75 (76) procent. Resultatet visar på vikten av att fortsätta att kommunicera om den nytta ensamrätten ger upphov till. Det har Systembolaget bland annat gjort genom kampanjen "Annorlunda av en anledning", aktiviteter mot langning och i Alkoholrapporten.

Opinionsindex

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DRYCKESFÖRPACKNINGAR

Förpackningar står för den största delen av Systembolagets indirekta klimatpåverkan. Nyckeltalet mäts två gånger per år och till och med juni var utfallet 89 500 (85 800) ton koldioxidekvivalenter. Målet är att utsläppen från dryckesförpackningar ska minska med 10 procent till 2023 jämfört med 2019. Under första halvåret 2021 redovisades en ökning i utsläpp från dryckesförpackningar, förklarad av en ökning i försäljningsvolym totalt sett för Systembolaget kopplat till rådande restriktioner i samhället. För att nå målet kommer Systembolaget fortsätta verka för en övergång till mer klimatsmarta alternativ istället för engångsglas så som pappförpackningar, PET och burk.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DISTRIBUTION

Det strategiska nyckeltalet för koldioxidutsläpp från distribution rapporterades första gången 2020. Resultatet, 15 000 ton, fungerar som basår för kommande mätningar, och redovisningen sker en gång om året. Nyckeltalet inkluderar två delar; varupåfyllnad till butik och depå respektive våra egna inköpta transporter. Varupåfyllnaden sköts av våra dryckesleverantörer via ett antal distributörer och deras lager. Våra egna inköpta dryckestransporter sker via våra varudepåer och distribuerar kundbeställningar till butik, ombud och hemleverans. Systembolagets mål är att alla transporter av dryck till och från Systembolagets butiker, depåer, ombud och hemleverans, det vill säga inklusive e-handels logistiken, skall vara fossilfria till 2030. Till 2023 ska koldioxidutsläppen från transporter ha minskat och våra egna inköpta transporter ska vara fossilfria.

PRESTATIONSKULTUR

Nyckeltalet mäts och presenteras en gång per år. Resultatet publicerades senast i Systembolagets ansvarsredovisning 2020 och uppgick till 83 (82) procent.

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Total sjukfrånvaro (rullande 12 månader) uppgick per den sista augusti till 5,5 (5,3) procent, vilket är något högre än föregående år. Det är den korta sjukfrånvaron som ökat jämfört med föregående år. Det är en fortsatt effekt av covid-19 och förändringen mot rullande 12 månader föregående år beror på att hälften av månaderna i jämförelsetalet var innan pandemin.

UTLÄNDSK BAKGRUND

Nyckeltalet mäts och presenteras en gång per år. Resultatet publicerades senast i Systembolagets ansvarsredovisning 2020 och uppgick till 13 (13) procent.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Avkastning på eget kapital ska enligt ägaranvisningen över tid motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av 7 procentenheter, vilket per den sista september motsvarar 7 procent. Avkastningen på eget kapital uppgick per den sista september rullande 12 månader till 27 (22) procent. Avkastning på eget kapital har sedan föregående år framförallt ökat hänförligt till ett högre bruttoresultat med en ökad försäljningsvolym.

SOLIDITET

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent. Per den sista september uppgick soliditeten till 29 (31) procent.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Nyckeltalet är ett ägarmål som mäts en gång per år. Effektivitetsmättet syftar till att mäta omkostnaderna i förhållande till förändringar i såld kvantitet. Senaste resultatet publicerades i Systembolagets ansvarsredovisning 2020 och uppgick till 2,3 (2,4).

TOTALKONSUMTION OCH SYSTEMBOLAGETS KONSUMTIONSANDEL

CANs¹ mätning av total alkoholkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel mäts en gång per år och under september publicerades den definitiva rapporten för 2020 som inte avvek från den preliminära rapporten. Rapporten visar att den totala alkoholkonsumtionen i Sverige sjönk med ungefär sex procent till 8,5 liter per person, jämfört med 2019. Det är också den lägsta noteringen sedan mätningarna startade för 20 år sedan. Framförallt är det en minskning av restaurangkonsumtion, resandeförsel och smugglad alkohol som ligger bakom nedgången. Systembolagets försäljningsandel har ökat med 11 procentenheter till 77 procent, jämfört med 2019.

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex mäts en gång per år och publicerades senast i Systembolagets ansvarsredovisning 2020. Resultatet som uppgick till 63 (62) visade då en marginell förändring mot föregående år vilket indikerar en något mer tillåtande attityd till alkohol.

SUSTAINABLE BRAND INDEX

Sustainable Brand Index är Europas största varumärkesstudie med fokus på hållbarhet. Mätningen görs årligen och vilken placering Systembolaget får följs som en strategisk indikator. 2021 hamnar Systembolaget på plats nummer 9, vilket är en placering sämre än förra årets 8:e placering. Inom det som Sustainable Brand Index kategoriserar som dagligvaruhandel behåller Systembolaget sin tredje plats från förra året.

Ekonomisk utveckling

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Nettoomsättning	9 705	9 660	28 159	26 701	36 737
Rörelseresultat	205	227	333	398	542
Finansnetto	10	41	43	20	30
Resultat efter finansiella poster	215	268	376	418	572
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 147	-1 032	-585	-630	674
Årsarbetare	4 601	4 562	3 960	3 933	3 884

NETTOOMSÄTTNING OCH FÖRSÄLJNINGSVOLYM

För Systembolagets försäljning gäller generellt att den är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. Under pandemin har veckans försäljningsmönster ändrats något. Mer av försäljningen har skett i början av veckan. De största försäljningstopporna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti.

Nettoomsättning

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Sprit	2 017	1 960	6 017	5 425	7 684
Vin	4 741	4 756	13 988	13 424	18 653
Starköl	2 474	2 490	6 926	6 679	8 879
Cider och blanddrycker	350	320	878	810	1 018
Alkoholritt	51	52	133	136	186
Summa försäljning drycker	9 633	9 576	27 942	26 474	36 420
Övriga varor och tjänster	72	83	217	227	318
Summa intäkter	9 705	9 660	28 159	26 701	36 738

Juli – september 2021

Intäkterna under tredje kvartalet ökade med 0,5 procent jämfört med föregående år till 9 705 (9 660) miljoner kronor. Varugrupperna vin, starköl och alkoholritt låg på samma nivå eller aningen lägre jämfört med föregående år. Det var varugrupperna cider och blanddrycker som procentuellt ökade mest.

Under samma period minskade försäljningsvolymen med 0,6% procent till 154,3 (155,3) miljoner liter. Att volymen samtidigt minskar kan bland annat förklaras av premiumisering och försäljning av aningen mindre förpackningar.

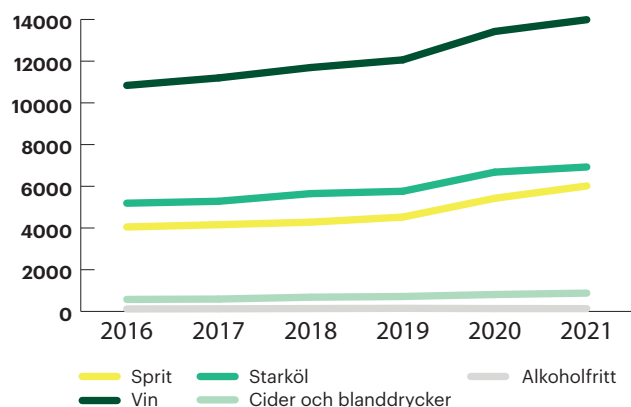
Januari – september 2021

Intäkterna under årets nio första månader ökade med 5,5 procent jämfört med föregående år till 28 159 (26 701) miljoner kronor. Alla varugrupper bortsett från alkoholritt ökade jämfört med föregående år och det var varugrupperna sprit samt cider och blanddrycker som procentuellt ökade mest.

Under samma period ökade försäljningsvolymen med 2,5 procent till 436,9 (426,2) miljoner liter.

1. <https://www.can.se/app/uploads/2021/09/can-rapport-202-alkoholkonsumtionen-i-sverige-2001-2020.pdf>

Nettoomsättning MSEK januari–september

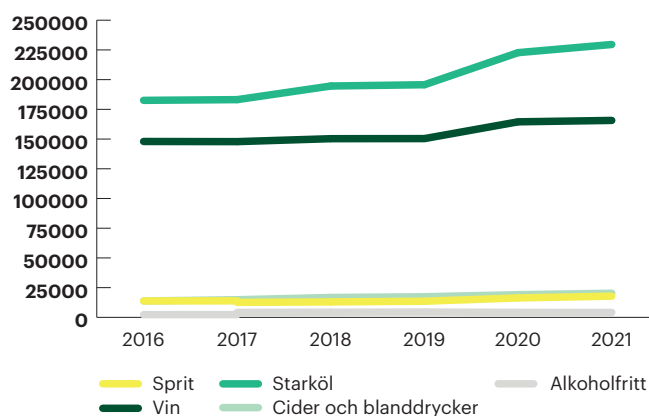
Försäljningsvolym drycker

1 000-tals liter	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Sprit	6 433	6 337	19 103	17 614	24 547
Vin	56 488	57 971	165 682	164 509	223 551
Starköl	82 431	82 604	229 563	222 707	293 914
Cider och blanddrycker	8 104	7 496	20 305	19 065	23 962
Alkoholfritt	868	883	2 234	2 286	3 147
Summa försäljning drycker	154 324	155 291	436 887	426 181	569 121

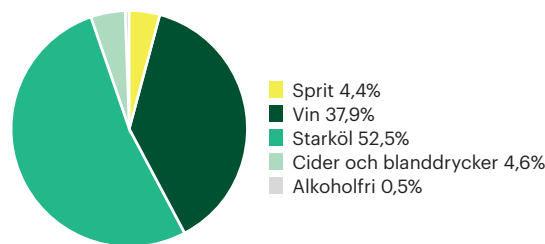
Den ackumulerade perioden visade på högre försäljningsvolym än föregående år. Under årets tredje kvartal var försäljningsvolymerna aningen lägre. Den ökade försäljningen har även omräknad till liter ren alkohol per capita ökat något jämfört med föregående år, vilket är en effekt av pandemin.

Samtliga varugrupper bortsett från alkoholfritt ökade jämfört med föregående år. Sprit ökade med 8,5 procent (1,5 miljoner liter), vilket sannolikt också är en effekt av att det är den varugrupp som främst gynnas av minskad resandeförsel. Starköl ökade med 3,1 procent (6,9 miljoner liter), vin ökade med 0,7 procent (1,2 miljoner liter), cider och blanddrycker stod för en ökning med 6,5 procent (1,2 miljoner liter) medan alkoholfritt minskade med 2,3 procent (0,1 miljoner liter).

Försäljningsvolym 1000-tals liter januari–september

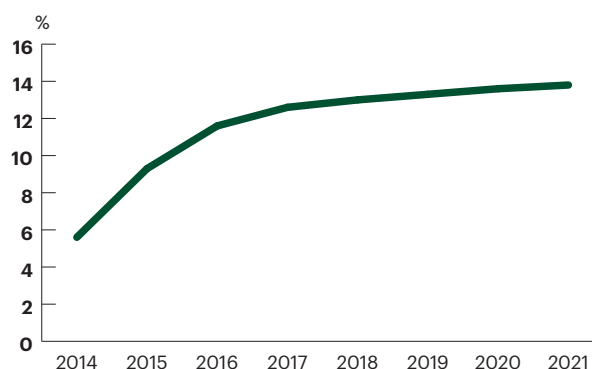

Försäljningsvolym i procent fördelat per varugrupp januari–september

Försäljningen av ekologiska produkter uppgick under årets nio första månader till 60,3 (57,9) miljoner liter vilket motsvarar en ökning på 4,1 procent jämfört med föregående år. Ekologiska produkter utgjorde 13,8 (13,6) procent av den totala försäljningsvolymen och inom det ekologiska sortimentet har samtliga varugrupper ökat i volym under perioden. Majoriteten av den ekologiska försäljningsvolymen kommer fortsatt från vin (motsvarande 69 procent) och öl, cider och blanddrycker (motsvarande 29 procent). Systembolaget ser en fortsatt andelsmässig ökning av det ekologiska sortimentet, ökningstakten är likvärdig med föregående år.

Andel ekologisk försäljning, volym januari–september

Antalet kundbesök i butik uppgick under perioden till 93,9 (96,4) miljoner vilket är en minskning med 3% jämfört med föregående år trots en högre försäljning. Det förklaras av ett större snittköp per kundbesök. Antalet digitala besök, det vill säga besök på webb och app, minskade med 13 procent och uppgick till 39,6 (56,4) miljoner besök under perioden. Det minskade antalet digitala besök förklaras med ett ökat informationssökande i början på pandemin och som nu har återgått till en mer normal nivå.

RÖRELSERESULTAT

juli–september 2021

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 205 (227) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 3,4 (3,8) procent. Minskningen beror dels på ett något lägre bruttoresultat, dels på en ökning i främst administrationskostnader.

Kvartalets rörelseresultat påverkades marginellt av högre försäljningskostnader, vilka uppgick till 841 (838)¹ MSEK.

Administrationskostnaderna ökade jämfört med samma period föregående år och uppgick till 168 (149)¹ MSEK.

1. Omklassificering har skett av IT-kostnader, jämförelsesiffran har korrigerats. Se sid 13.

Det förklaras bland annat med högre personalkostnader genom en förändring av pensionsskulden samt kommunikationskostnader kopplat till kampanjen "Annorlunda av en anledning" och samarbetet "Barndom utan baksmälla".

Januari – september 2021

Periodens rörelseresultat uppgick till 333 (398) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 1,9 (2,4) procent.

Periodens rörelseresultat påverkades av högre försäljningskostnader, vilka uppgick till 2 636 (2 518)¹ MSEK. Det förklaras framförallt av ökade personalkostnader till följd av en ökad försäljningsvolym och årlig lönerrevision. Den ökade efterfrågan gällande kundbeställningar har också ökat försäljningskostnaderna. Samtidigt har effektiviseringsåtgärder genomförts i butik bland annat genom kontantfria kassor och förbättrade arbetssätt, vilket påverkar försäljningskostnaderna positivt.

Administrationskostnaderna ökade jämfört med samma period föregående år och uppgick till 543 (520)¹ MSEK. Det förklaras bland annat med högre kommunikationskostnader kopplat till kampanjen "Annorlunda av en anledning" och samarbetet "Barndom utan baksmälla" samt högre IT-kostnader.

FINANSNETTO

juli – september 2021

Finansnettot uppgick till 10 (41) MSEK varav 8 (7) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och 2 (34) MSEK avser värdeförändringar av finansiella placeringar. Det lägre finansnettot jämfört med föregående år beror framförallt på värdeförändringar i Systembolagets placeringar. Marknadsvärdena för Systembolagets placeringar utvecklades kraftigt negativt under första kvartalet föregående år i samband med det globala utbrottet av covid-19 och en återhämtning av portföljen skedde därefter i andra och tredje kvartalet. Portföljen har för tredje kvartalet isolerat i år haft en stabil utveckling.

Januari – september 2021

Finansnettot uppgick till 43 (20) MSEK varav 17 (17) MSEK avser utdelning från Systembolagets dotterbolag AB K14 Näckströmsgatan, 21 (23) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och 5 (-20) MSEK avser värdeförändringar av finansiella placeringar. Förändringen mot föregående år beror framförallt på en positiv värdeutvecklingen av portföljen i år jämfört med samma period föregående år. Systembolaget har en portfölj som utgörs av en blandning av räntebärande värdepapper med låg risk.

RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

Juli – september 2021

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 215 (268) MSEK.

Januari – september 2021

Periodens resultat efter finansiella poster uppgick till 376 (418) MSEK.

KASSAFLÖDE

Juli – september 2021

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -1147 (-1 032) MSEK. Det lägre kassaflödet förklaras främst av större leverantörsbetalningar än samma period föregående år, vilket framförallt är relaterat till den högre försäljningsvolymen. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -75 (-126) MSEK, varav -18 (-22) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -57 (-104) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

Januari – september 2021

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -585 (-630) MSEK. Förändringen förklaras framförallt med en timingskillnad i betalningstidpunkt av leverantörsskulder. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -178 (267) MSEK, varav -69 (-82) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -109 (349) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar. Föregående år avyttrades värdepapper för att minska risken i portföljen i samband med pandemins utbrott. Under 2021 har delvis den avyttrade volymen i portföljen återinvestats.

ÅRSARBETARE

Juli – september 2021

Årsarbetare uppgick till 4 601 (4 562) under kvartalet. Jämfört med tredje kvartalet föregående år har antalet årsarbetare ökat med 39 personer. Ökningen avser framförallt ökad bemanning i butik relaterat till högre försäljningsvolym tidigare under året.

Januari – september 2021

Årsarbetare uppgick till 3 960 (3 933) under perioden. Jämfört med samma period föregående år har antalet årsarbetare ökat med 27 personer. Ökningen avser framförallt ökad bemanning i butik och depå relaterat till en något högre försäljningsvolym.

1. Omklassificering har skett av IT-kostnader, jämförelsesiffran har korrigerats. Se sid 13.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Systembolaget arbetar systematiskt med att identifiera och hantera de risker som är förenade med verksamheten. Riskhanteringsprocessen är integrerad i enheternas strategi- och planeringsarbete. Riskerna konsolideras och hanteringen av dessa rapporteras och följs upp av företagsledningen samt styrelsen. De högst värderade riskerna är främst av strategisk och operativ karaktär och handlar om den pågående pandemin, lagstiftningsfrågor som kan ge påverkan på monopolställningen, hållbarhet och arbetsmiljö samt förändrade kundbeteenden som kräver digitala anpassningar.

De finansiella riskerna som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättningshastighet som matchar inköps- och betalningsvillkoren.

Systembolaget saknar räntebärande skulder. Majoriteten av all försäljning sker i form av kontant- eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Dryckesleverantörerna ansvarar för importen av alkoholhaltiga drycker samt för redovisning av alkoholskatt. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. Ytterligare information om hanteringen av finansiella risker framgår av not 12 Finansiella instrument i Systembolagets Ansvarsredovisning 2020.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ verkar för ett smartare förhållningssätt till alkohol. Detta görs genom att med kunskap och kommunikation skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholskadeverkningar i samhället. IQ:s vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. Periodens resultat före skatt uppgick till 0,9 (7,6) MSEK. Det lägre resultatet beror på att IQ under 2021 genomför ett antal av de kampanjer som skulle ha genomförts under 2020 men som flyttades fram på grund av pandemin.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastighet. Periodens resultat före skatt uppgick till 16,2 (16,5) MSEK. Resultatet är främst hänförligt till koncernin-ternas hyresintäkter.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Stockholm den 22 oktober 2021
Systembolaget AB

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Granskningsrapport

INLEDNING

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Systembolaget AB för perioden 1 januari 2021 till 30 september 2021. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och rättvisande presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

DEN ÖVERSIKTLIGA GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och

att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

SLUTSATS

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen.

Stockholm den 22 oktober 2021

Deloitte AB

Didrik Roos

Auktoriserad revisor

Resultaträkning i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	Not	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Nettoomsättning		9 705	9 660	28 159	26 701	36 737
Kostnad för sålda varor		-8 494	-8 446	-24 652	-23 269	-32 061
Bruttoresultat		1 211	1 214	3 507	3 432	4 676
Försäljningskostnader	2, 3	-841	-838	-2 636	-2 518	-3 404
Administrationskostnader	2, 3	-168	-149	-543	-520	-735
Övriga rörelseintäkter		4	1	6	5	6
Övriga rörelsekostnader		-1	-1	-1	-1	-1
Rörelseresultat		205	227	333	398	542
Finansnetto		10	41	43	20	30
Resultat efter finansiella poster		215	268	376	418	572
Periodiseringsfond		-	-	-	-	25
Resultat före skatt		215	268	376	418	597
Skatt		-47	-57	-79	-87	-126
Periodens resultat		168	211	297	331	471

Balansräkning i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	Not	2021-09-30	2020-09-30	2020-12-31
Anläggningstillgångar				
Materiella tillgångar		397	436	434
Finansiella tillgångar		2 705	2 339	2 790
Summa anläggningstillgångar		3 102	2 775	3 224
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 405	1 407	1 406
Fordringar		214	196	256
Kortfristiga placeringar		199	239	0
Kassa och bank		712	868	1 929
Summa omsättningstillgångar		2 530	2 710	3 591
Summa tillgångar	4	5 632	5 485	6 815
Eget kapital				
Bundet eget kapital		432	432	432
Fritt eget kapital		1 188	1 222	1 362
Summa eget kapital		1 620	1 654	1 794
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		0	25	0
Summa obeskattade reserver		0	25	0
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		122	104	117
Summa avsättningar		122	104	117
Skulder				
Långfristiga skulder		119	105	123
Kortfristiga skulder		3 771	3 597	4 781
Summa skulder	4	3 890	3 702	4 904
Summa eget kapital och skulder		5 632	5 485	6 815

Förändring i eget kapital, Systembolaget AB

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Periodens resultat	
Ingående eget kapital 2020-01-01	360	72	891	240	1 563
Överföring till fria reserver	-	-	240	-240	0
Periodens resultat	-	-	-	471	471
Utdelning till ägaren	-	-	-240	-	-240
Utgående eget kapital 2020-12-31	360	72	891	471	1 794
Ingående eget kapital 2021-01-01	360	72	891	471	1 794
Överföring till fria reserver	-	-	471	-471	0
Periodens resultat	-	-	-	297	297
Utdelning till ägaren	-	-	-471	-	-471
Utgående eget kapital 2021-09-30	360	72	891	297	1 620

Kassaflödesanalys i sammandrag, Systembolaget AB

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	215	269	376	418	597
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	43	9	108	150	180
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	115	49	1	-367	-367
Förändring av fordringar	14	-21	27	-10	-39
Förändring av skulder	-1 519	-1 326	-1 036	-780	365
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	9	12	12	9	11
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	-1 123	-1 008	-512	-580	747
Betald skatt	-24	-24	-73	-50	-73
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 147	-1 032	-585	-630	674
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-18	-22	-69	-82	-117
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	-	-	-	0
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	-57	-104	-109	349	141
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-75	-126	-178	267	24
Finansieringsverksamheten					
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	0	0	17	17	17
Utdelning till ägaren	0	0	-471	-240	-240
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-454	-223	-223
Periodens kassaflöde	-1 222	-1 158	-1 217	-586	475
Likvida medel vid periodens början	1 934	2 026	1 929	1 454	1 454
Likvida medel vid periodens slut	712	868	712	868	1 929

Kvartalsöversikt, Systembolaget AB

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	apr-jun 2021	apr-jun 2020	jan-mar 2021	jan-mar 2020
Nettoomsättning	9 705	9 660	10 104	9 930	8 350	7 111
Bruttoresultat	1 211	1 214	1 268	1 313	1 028	905
Försäljningskostnader	-841	-838	-926	-875	-869	-804
Administrationskostnader	-168	-149	-199	-188	-177	-183
Rörelseresultat	205	227	144	-251	-18	-81
Kvartalets resultat	168	211	133	265	-5	-146
Soliditet %	29	31	21	22	29	28

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten för Systembolaget AB är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och följer därutöver även årsredovisningslagen, Rådet för finansiell rapporterings RFR 2, Redovisning för juridiska personer samt statens Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande. Från och med 1 januari 2012 upprättar Systembolaget, med stöd av ÅRL 7 kap 3a§, inte någon koncernredovisning.

Upplysningar enligt IAS 34 Delårsrapportering lämnas såväl i noter som på annan plats i delårsrapporten.

Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i Systembolagets Ansvarsredovisning 2020 under rubriken Finansiell rapportering, Not 1 - Redovisningsprinciper, med undantag för IFRS 16. Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på finansiella rapporter.

Omklassificering av IT-kostnader

Systembolagets verksamhet har förändrats över tid och en stor andel av IT-kostnaderna är numera försäljningsnära. För att redovisningen bättre ska spegla verksamheten, har en översyn genomförts av Systembolagets IT-kostnader och definitionen av administrationskostnader och försäljningskostnader har setts över. I försäljningskostnader ingår från och med 2021-01-01 IT-kostnader relaterade till butik och försäljning såsom kassasystem, webbsystem samt utvecklingsprojekt. Omklassificering har därför skett mellan administrationskostnader och försäljningskostnader i resultaträkningen för jämförelseåret med 108 Mkr på helåret. Se nedan tabell för effekten av omklassificeringen per kvartal.

MSEK	2020 Q1	Justering	2020 Q1 justerad	2020 Q2	Justering	2020 Q2 justerad	2020 Q3	Justering	2020 Q3 justerad
Nettoomsättning	7 111		7 111	9 930		9 930	9 660		9 660
Kostnad för sålda varor	-6 206		-6 206	-8 617		-8 617	-8 446		-8 446
Bruttoresultat	905		905	1 313		1 313	1 214		1 214
Försäljningskostnader	-780	-24	-804	-848	-27	-875	-813	-25	-838
Administrationskostnader	-207	24	-183	-215	27	-188	-174	25	-149
Övriga rörelseintäkter	1		1	1		1	1		1
Övriga rörelsekostnader	0		0	0		0	-1		-1
Rörelseresultat	-81		-81	251		251	227		227

MSEK	2020 Q4	Justering	2020 Q4 justerad	2020 Helår	Justering	2020 Helår justerad
Nettoomsättning	10 036		10 036	36 737		36 737
Kostnad för sålda varor	-8 792		-8 792	-32 061		-32 061
Bruttoresultat	1 244		1 244	4 676		4 676
Försäljningskostnader	-857	-32	-889	-3 296	-108	-3 404
Administrationskostnader	-244	32	-212	-843	108	-735
Övriga rörelseintäkter	1		1	6		6
Övriga rörelsekostnader	0		0	-1		-1
Rörelseresultat	144		144	542		542

NOT 2 PERSONALKOSTNADER

Akkumulerat under perioden uppgick de totala personalkostnaderna till 1 833 (1 723) MSEK. Lönekostnaderna har ökat jämfört med perioden 2020, främst som en följd av en ökad försäljningsvolym, den årliga lönerrevisionen, samt ökade personalkostnader relaterat till en ökad andel kundbeställningar.

NOT 3 AVSKRIVNINGAR

MSEK	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
Byggnader och mark	0	0	1	1	2
Materiella anläggningstillgångar	35	36	104	111	148
Immateriella tillgångar	0	0	0	0	-
Summa avskrivningar	35	36	105	112	150

NOT 4 FINANSIELLA INSTRUMENT

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel och leverantörsskulder. Kundfordringar, likvida medel, leverantörsskulder samt övriga kortfristiga fordringar och skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen enligt affärsmodellen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning. För ytterligare information om finansiella instrument hänvisas till not 12 i Systembolagets ansvarsredovisning 2020.

Definition av alternativa nyckeltal

Alternativa nyckeltal är finansiella mått som inte är definierade i IFRS. Systembolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägare, styrelse och företagsledning då de möjliggör utvärdering av resultat och finansiell utveckling. Tre alternativa nyckeltal ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

De alternativa nyckeltalen är inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag eftersom beräkning kan ske på olika sätt. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett komplement för mått som definieras enligt IFRS. För avstämning av de alternativa nyckeltal som inte direkt går att härleda ur de finansiella rapporterna, se beräkning nedan.

Nyckeltal	Beskrivning	Användningsområde
Avkastning på eget kapital	Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt justerat eget kapital. Eget kapital är justerat för schablonskatt på obeskattade reserver	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.
Kostnadseffektivitet	Kostnadseffektivitet beräknas utifrån förhållandet mellan totala omkostnader (justerat för engångsposter) i förhållande till såld kvantitet (antalet sålda förpackningar viktade utifrån respektive varugrups beräknade tidsåtgång för hantering).	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget och redovisas årligen.
Rörelsemarginal	Rörelsemarginal exklusive alkoholskatt beräknas utifrån rörelseresultatet i procent av nettoomsättning exklusive alkoholskatt.	Nyckeltalet visar hur stor del av intäkterna som täcker kostnader i rörelsen för att säkra ett långsiktigt och hållbart företagande.
Rörelseresultat	Rörelseresultat beräknas utifrån bruttoresultat, med tillägg för övriga rörelseintäkter samt med avdrag för rörelsens kostnader.	Nyckeltalet visar resultat före finansnetto och skatter och Systembolaget följer utvecklingen över tid för att säkra ett långsiktigt och hållbart företagande.
Soliditet	Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen. Eget kapital är justerat för schablonskatt på obeskattade reserver.	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

Avkastning på eget kapital

	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
MSEK					
Resultat, rullande 12 månader, MSEK	-	-	437	361	471
Genomsnittligt justerat eget kapital ¹	-	-	1 647	1 613	1 688
Avkastning på eget kapital	-	-	27%	22%	28%

Kostnadseffektivitet

	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
MSEK					
Totala omkostnader MSEK, justerat för engångsposter	-	-	-	-	4 202
Såld kvantitet miljoner, viktat utifrån hanteringstid	-	-	-	-	1 832
Kostnadseffektivitet	-	-	-	-	2,3

Rörelsemarginal

	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
MSEK					
Nettoomsättning inkl alkoholskatt	9 705	9 660	28 159	26 701	36 737
Nettoomsättning exkl alkoholskatt	6 003	5 937	17 396	16 333	22 605
Alkoholskatt	3 702	3 723	10 763	10 368	14 132
Rörelseresultat	205	227	333	398	542
Rörelsemarginal exklusive alkoholskatt	3,4%	3,8%	1,9%	2,4%	2,4%
Rörelsemarginal inklusive alkoholskatt	2,1%	2,3%	1,2%	1,5%	1,5%

Soliditet

	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
MSEK					
Balansomslutning	5 632	5 485	5 632	5 485	6 815
Justerat eget kapital ²	1 620	1 674	1 620	1 674	1 794
Soliditet	29%	31%	29%	31%	26%

1. Genomsnittligt justerat eget kapital

	jul-sep 2021	jul-sep 2020	jan-sep 2021	jan-sep 2020	helår 2020
MSEK					
Eget kapital	1 620	1 654	1 620	1 654	1 794
Periodiseringsfond	0	25	0	25	0
Schablonskatt för obeskattade reserver	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%
² Justerat eget kapital	1 620	1 674	1 620	1 674	1 794
Justerat eget kapital samma period föregående år	1 674	1 553	1 674	1 553	1 583
Genomsnittligt justerat eget kapital	1 647	1 613	1 647	1 613	1 688

Övriga definitioner

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Ju högre index med en skala 0–100, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Alkoholindex skapas från svaren på sju frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. I undersökningen ställs även ytterligare frågor. Bland annat fem frågor om "vardagsdrickande" som utgör underlag för Vardagsindex. Frågorna ställs en gång per år till minst 2 000 personer, 16 år och äldre. Datainsamling genomförs av Novus.

ALKOHOLSKATT

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DISTRIBUTION

Det strategiska nyckeltalet för koldioxidutsläpp från distribution rapporterades första gången 2020. Systembolagets mål är att alla transporter av dryck till och från Systembolagets butiker, depåer, ombud och hemleverans, dvs inklusive e handels logistiken, skall vara fossilfria till 2030. Till 2023 ska koldioxidutsläppen från transporter ha minskat och transporterna som Systembolaget själv köper in vara fossilfria.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DRYCKESFÖRPACKNINGAR

Sedan 2020 rapporterar Systembolaget koldioxidutsläpp från dryckesförpackningar två gånger per år, med målet att utsläppen från dryckesförpackningar ska minska med 10 procent till 2023 jämfört med 2019. En basmätning för året 2019 gav utfallet 169 219 ton koldioxidekvivalenter.

NETTOOMSÄTTNING

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

NÖJD KUND INDEX (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Föreställ dig ett företag som säljer alkoholhaltiga drycker och som är perfekt i alla avseenden. Hur pass nära eller långt ifrån tycker du att Systembolaget ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI mäts och redovisas tre gånger årligen.

NÖJD KUND INDEX (NKI) - HÅLLBARHET

NKI - Hållbarhet mäter kundernas uppfattning om Systembolagets hållbarhetsarbete inom miljö och socialt ansvarstagande. Index är ett medelvärde av bedömning av de två påståendena.

- Systembolaget tar ansvar när det gäller arbetet med att skydda miljön och minska klimatpåverkan.
- Systembolaget tar ansvar när det gäller arbetet med att förbättra arbetsvillkor och främja mänskliga rättigheter i leverantörskedjan.

OPINIONSINDEX (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar Kantar Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas årligen 9 000 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15 år och uppåt. Opinionsindex redovisas kvartalsvis.

PRESTATIONSKULTUR

Mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Mäts en gång per år via en gemensam medarbetarundersökning.

SUSTAINABLE BRAND INDEX

Sustainable Brand Index är Europas största varumärkesstudie med fokus på hållbarhet. I 2021 års studie för Sverige har ett riksrepresentativt urval av 23 400 svenska konsumenter intervjuats under perioden november 2020 – januari 2021. Mätningen görs årligen och vilken placering Systembolaget får följs som en strategisk indikator, som ett mått på uppfyllelse av Systembolagets mål att bli ett välkänt föredöme inom hållbarhet och bidra till en bättre framtid.

SYSTEMBOLAGETS ANDEL AV TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall av hur stor andel av den totala konsumtionen som Systembolaget har (Systembolagets konsumtionsandel). Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige. Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). CAN genomför löpande under ett år drygt 18 000 intervjuer. Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod.

UTLÄNDSK BAKGRUND

Andel medarbetare med utländsk bakgrund där utländsk bakgrund definieras som person född utomlands eller med båda föräldrar födda utomlands. Mäts och redovisas en gång per år.

ÅLDERSKONTROLL

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år mer än 6 000 kontrollköp. Från och med 2020 mäter vi sammanlagt resultat för butik, ombud och hemleverans. Ålderskontrollen i butik mäts och redovisas varje månad.

ÅRSARBETARE

Årsarbetare motsvarar arbetad tid inklusive semester dividerat med antalet timmar för en heltidstjänst för den relevanta perioden.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Charlotte Hansson
Ekonomidirektör
Telefon 08-503 303 75

Kommande rapporttillfällen

11 februari 2022 Bokslutskommuniké 2021
28 mars 2022 Ansvarsredovisning 2021
28 april 2022 Årsstämma 2021

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Hemsidaadresser: systembolaget.se och
omsystembolaget.se